

Politiek in Praktijk: Provinciale Statenverkiezingen

Over deze werkvorm

Tijdens deze les gaan leerlingen aan de slag met de Provinciale Statenverkiezingen. Ze starten met een kort filmpje over de Provinciale Staten. Dan volgt een werkvorm met pictogrammen die duidelijk maken hoe de provincie werkt aan de oplossing van een probleem. Daarna volgt de korte quiz waar/niet waar. En je sluit af met de werkvorm 'Stemmen met je voeten'.

Leerdoelen

- De leerlingen kunnen vertellen dat er binnenkort Provinciale Statenverkiezingen zijn.
- De leerlingen kunnen benoemen dat de Provinciale Staten beslissen over problemen in hun provincie.
- De leerlingen kunnen enkele voorbeelden benoemen waar de provincie over beslist.

Duur

50 minuten

Benodigheden

- A3 papier voor elk groepje van 2 leerlingen
- Kaarten van Probleem naar Oplossing (zie pdf van Probleem naar Oplossing Provincie)
- Schilderstape
- Groene en rode objecten (mogen ook post-its zijn)
- PowerPoint van Probleem naar Oplossing
- Filmpje over Provinciale Statenverkiezingen:
<https://www.youtube.com/watch?v=yry5tNSHvi4>

Handleiding

Van Probleem naar Oplossing

1. Vertel dat er op 15 maart weer verkiezingen zijn. Verkiezingen voor de Provinciale Staten. Iedereen boven de 18 jaar mag dan stemmen. Jullie dus straks ook! Nederland is een democratie. Het volk is de baas. Het is dus heel belangrijk dat iedereen mee kan doen. Want elke stem telt!
2. Bekijk samen het filmpje. De boodschap van de film is dat de Provinciale Staten de baas is in de provincie. Zij bepalen welke nieuwe regels er komen, en ze controleren de Commissaris van de Koning en de Gedeputeerde Staten. Inwoners mogen kiezen wie er in de Provinciale Staten komen.
3. Leg uit dat de Provinciale Staten gaat over problemen waar mensen in meerdere gemeenten mee te maken hebben, maar niet alleen op kunnen lossen. Bijvoorbeeld over de plaatsing van windmolens, streekbussen, stikstof, vergunningen aan boerenbedrijven, toestemmingen voor vreugdevuren, toestemming voor festivals, plaatsing van zonnepanelen op weilanden, snelfietspaden. Daarover gaat de volgende opdracht.
4. Vraag aan de klas: welk groot probleem is er in jullie provincie? Bespreek heel kort twee problemen. Het moet wel een probleem zijn dat de provincie kan oplossen.
5. Deel de leerlingen in groepjes van twee in. Geef elk groepje een A3. Zeg tegen de klas: 'Schrijf het grootste probleem in jullie provincie op. Je mag er ook een tekening bij maken.' Geef de leerlingen hiervoor 10 minuten. Loop langs om de groepjes te helpen.
6. Laat alle groepjes vertellen wat hun probleem is. 'Hebben de groepjes ook een oplossing voor het probleem? Denken jullie dat de Provinciale Staten iets aan dit probleem kunnen doen?'
7. Wat gebeurt er in het echt als er in de provincie een probleem is? Dat kun je zien door het volgende voorbeeld.
8. (DIA 3) Het voorbeeld gaat over de plaatsing van een windmolenpark. Dat mogen gemeenten niet in hun eentje beslissen.
9. Gebruik de PowerPoint om het probleem te laten zien.

10. Geef een leerling de kaart met daarop de eerste stap: 'Er is een probleem'. Geef een andere leerling de kaart met de laatste stap: 'Het probleem is opgelost'.
11. Laat deze twee leerlingen naar voren komen, zij staan voor de groep en laten hun kaart duidelijk zien. Hoe zorgt de provincie nu dat een probleem wordt opgelost, welke stappen zitten er tussen probleem en oplossing?
12. Geef de overige vier kaarten aan vier andere leerlingen. Ook zij mogen voor de groep komen staan.
13. Vraag daarna een leerling naar voren te komen om de stappen (en dus de leerlingen) op de juiste volgorde te zetten.
14. Vraag de groep of de volgorde nu goed is. Zo nee, wat moet er nog veranderen?
15. Vraag wie aan de hand van deze pictogrammen het hele verhaal kan vertellen. Kies een leerling die dit wil doen. Als geen van de leerlingen het verhaal kan vertellen, geef je zelf de toelichting bij de pictogrammen. Zie hieronder. Gebruik daarvoor dia 4 t/m 9.

Quiz

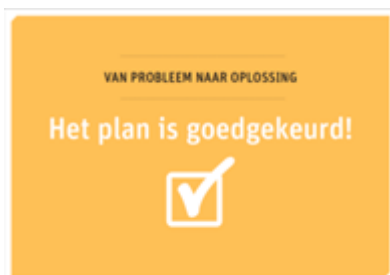
16. Doe de quiz 'waar of niet waar' met de groep. Geef alle leerlingen iets roods en iets groens leerlingen steken iets roods omhoog als ze denken dat de uitspraak niet waar is, en iets groens als ze denken dat de uitspraak wel waar is.
17. (dia 10 t/m 19) Laat steeds de volgende dia op de PowerPoint zien en lees de stelling voor. De leerlingen steken de kaart naar keuze in de lucht. Als je nog een keer klikt, verschijnt het goede antwoord op de PowerPoint.

Tip: Maak geen wedstrijd van deze werkvorm. Het is belangrijker om mee te doen en om wat te leren, dan om te winnen.

Stemmen met je voeten

18. (dia 20) Trek een fysieke lijn in het midden van de ruimte, bijvoorbeeld met schilderstape.
19. Vertel de klas: jullie gaan nu je mening geven over een aantal onderwerpen uit de provincie. Dat doen jullie door op te staan en naar een kant in de zaal te lopen. Oftewel: jullie gaan stemmen met je voeten.
20. (dia 21 - 28) Laat de leerlingen met de PowerPoint één voor één stellingen zien. Kies ongeveer 4 stellingen uit die je behandelt. (Is er een StemWijzer in de provincie van de school? Kies daar dan eventueel geschiktere stellingen uit en voeg die zelf toe aan de PowerPoint.)
21. Na elke stelling vraagt je de leerlingen om te kiezen: eens of oneens. Je kunt na elke stelling één of twee leerlingen vragen om een korte toelichting te geven op hun keuze.

Toelichting van probleem tot oplossing

1. Er is een probleem in de provincie. Er moet een windmolenpark gebouwd worden, maar de gemeenten komen er niet uit waar.
2. De gedeputeerde gaat eerst praten met de gemeenten, zodat ze weet wat het probleem is. Daarna bedenkt ze een idee. Zij wil dat het windmolenpark langs de provinciale weg komt. Ze vraagt haar ambtenaren om dit idee op te schrijven in een plan.
3. De Provinciale Staten gaan praten over het plan. Ze kunnen vóór het plan stemmen en ze kunnen tégen het plan stemmen. Maar ze mogen het plan ook veranderen.
Bijvoorbeeld: Ze willen dat de windmolens niet te hoog zijn, of ze willen dat de windmolens niet in de buurt van een dorp komen.
4. Is de meerderheid van de Provinciale Staten voor het plan? Dan zet de Commissaris van de Koning zijn handtekening onder het plan.
5. De gedeputeerde geeft de opdracht om het windmolenpark te laten bouwen.
6. Na een jaar wordt duidelijk of het windmolenpark werkt. Zijn er geen ongelukken? Dan hebben de Provinciale Staten hun werk goed gedaan.

Quiz: Waar of niet waar?

1. De gemeenteraad gaan over streekbussen.
Waar, de Provinciale Staten bepalen waar en hoe vaak streekbussen rijden.
2. De Provinciale Staten bepalen of het leger wordt ingezet bij een oorlog.
Niet waar, de Provinciale Staten beslissen niet over het leger, dat doet de landelijke overheid.
3. De Provinciale Staten beslissen waar windmolens worden gebouwd.
Waar, de Provinciale Staten beslissen over windmolenparken
4. De Provinciale Staten zorgt voor nieuwe snelwegen.
Niet waar, snelwegen lopen door heel Nederland en horen niet bij één provincie. Daarom bepaalt de landelijke overheid waar nieuwe snelwegen komen.
5. De Provinciale Staten bepalen tot hoe laat cafés open mogen zijn.
Niet waar, daar gaat de gemeenteraad over.
6. De Commissaris van de Koning is de baas in de provincie
Niet waar, de Commissaris van de Koning zit de vergadering voor, maar hij neemt niet de beslissingen.
7. De Provinciale Staten zijn de baas in de provincie.
Waar, alle plannen van de Commissaris van de Koning en de Gedeputeerde Staten moeten worden goedgekeurd door de Provinciale Staten. Zij zijn dus de baas.
8. Op 15 maart kiezen we een Commissaris van de Koning.
Niet waar, we stemmen op de Provinciale Staten.
9. Op 15 maart kiezen we de Provinciale Staten.
Waar.

Stellingen Stemmen met je voeten

De algemene stellingen (als er geen StemWijzer is)

1. Er mogen in onze provincie geen nieuwe windmolens komen.
2. Er moet in onze provincie een jongerenraad komen.
3. Onze provincie moet meer streekbussen laten rijden tussen dorpen en steden.
4. Paas- en nieuwjaarsvuren mogen blijven, ook al is dat slecht voor het milieu.
5. In onze provincie moet openbaar vervoer gratis zijn voor ouderen.
6. Onze provincie moet meer geld steken in fietspaden en minder in autowegen.
7. Onze provincie mag boerenbedrijven verplicht laten stoppen om te zorgen voor minder stikstof.
8. Onze provincie moet meer geld uitgeven om bibliotheken in kleine dorpen te behouden.
9. Onze provincie moet minder geld uitgeven aan cultuur.
10. De provincie moet alle jacht op wilde dieren verbieden, ook als dieren overlast veroorzaken.

Tip: op de website stem.prodemos.nl staan korte filmpjes bij het onderdeel ‘Wat vind jij?’ die ook gebruikt kunnen worden bij dit onderdeel.

Young Voice

Staat je school in de provincie Drenthe of Limburg? Dan kun je ook Young Voice doen. Dat is een soort StemWijzer gericht op jongeren met aansprekende filmpjes: <https://youngvoice.nl>

StemWijzer

ProDemos heeft voor 4 provincies een StemWijzer gemaakt. Kijk op stemwijzer.nl of de provincie van jouw school daar ook bij zit. Er zijn natuurlijk ook andere stemhulpen beschikbaar.